

Foundation for Peatland Restoration and Conservation

Interreg

Latvija-Lietuva

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Project “LLI-476 Improvement of the environmental conditions of the public water bodies in Latvia and Lithuania (Save past for future)”

Deliverable T2.1.3 Recommendations for improving the conditions for biodiversity in Antazavė manor park

Vilnius, 2021

The Interreg V-A Latvia – Lithuania Cross Border Cooperation Programme 2014-2020 aims to contribute to the sustainable and cohesive socio-economic development of the Programme regions by helping to make them competitive and attractive for living, working and visiting. This project is funded by the European Union . Total projects size is 1 030 848.12EUR. Out of them co-funding of European Regional Development Fund is 876 220.89 EUR .

This document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of Foundation for Peatland restoration and Conservation and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.

2014–2020 m. Interreg V-A Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programa siekia prisidėti prie darnaus programos teritorijos vystymosi padėdama jai tapti patrauklia ir konkurencinga vieta gyventi, dirbti ir apsilankyti. Šį Projektą iš dalies finansuoja 2014–2020 m. Interreg V-A Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programa ir Lietuvos Respublika. Visas projekto biudžetas 1 030 848,12 Eur. Iš jų – bendrasis Europos regioninės plėtros fondo finansavimas 876 220,89 Eur.

Šis leidinys parengtas naudojant Europos Sąjungos finansinę paramą. Už šio dokumento turinį atsako VšĮ Pelkių atkūrimo ir apsaugos fondas. Jokiomis aplinkybėmis negali būti laikoma, kad jis atspindi Europos Sąjungos nuomonę.

Contents

Įvadas	5
1. Bendra gamtinių vertybių charakteristika	6
2. Priemonės gamtinių vertybių būklei pagerinti	7
2.1. Rekomendacijos pievų priežiūrai	8
2.2. Rekomendacijos parko medžių priežiūrai	10
2.3. Invazinių rūšių kontrolė.....	13
2.4. Dirbtinių buveinių įrengimas.....	14
2.5. Kitos rekomendacijos	16
Priedai	17

Įvadas

Antazavės dvaro parkas įkurtas XVIII a. pabaigoje. Jis išsidėstęs nuo rūmų ežero link besileidžiančiose terasose, užima 11 ha plotą (1 pav). Priešais rūmus yra iki šių dienų išlikęs parteris su geometriniam planui būdingais takais ir želdiniais. Parką puošia keturi tvenkiniai, apatinėje terasoje esantis Žalvės ežeras. Pokario metais parko teritorijoje įsikūrė Antazavės vaikų globos namai ir vidurinė internatinė mokykla. Šalia mokyklos yra įkurtas augalų turtingas geometrinio plano skveriuokas. Gamtovaizdinėje parko dalyje auga 8 introdukuotų medžių ir krūmų rūšys, o šalia mokyklos – net 35. Iš jų minėtini pilkieji kėniai, balkaninės ir kalninės pušys, japoninės magnolijos, įvairių dekoratyvinių formų vakarinės tujos, kanadinės cūgos, lizdinės formos paprastosios eglės, svyruoklinės dekoratyvinės formos kalninės guobos. Priešais mokyklą ir parterinėje rūmų dalyje įrengti puošnūs gėlynai, poilsio vietos. Parko perkasą sudaro vietinės medžių rūšys: paprastieji klevai, mažalapės liepos, paprastieji uosiai, kalninės guobos, paprastieji ąžuolai, paprastosios vinkšnės. Dvaro sodyboje vyrauja lapuočių medžių ir krūmų medynai ir želdynai, yra gana daug senų ąžuolų, liepų, klevų, pavienių uosių ir kt. Iš P ir PV pusių dvaro sodybą supa Zalvio ežeras. Centrinėje dalyje reljefas gana lygus, šlaitai link Zalvio ežero – terasuoti. Aplinkos tvarkymu ir priežiūra rūpinasi mokyklos administracija. 1986 m. parkas priskirtas prie vietinės reikšmės gamtos paminklų.

Projekto “Vandens telkinių Latvijoje ir Lietuvoje ekologinių sąlygų pagerinimas” (LLI-476 Save Past for the Future) tikslas – padidinti organizacijų, dalyvaujančių istorinių parkų atkūrimo ir jų priežiūros veiklose, pajėgumus Šiaurės Rytų Lietuvos ir Latgalos regionuose pasitelkiant modernias ir plačiai apimančias teritorijų tvarkymo nuostatas, apjungiančias istorines, gamtos ir biologinės įvairovės bei kaimiškojo kraštovaizdžio vertybes ir aspektus.

Projekto metu numatoma atlikti istorinių parkų biologinės įvairovės, želdinių bei pavienių medžių inventorizavimą, ekonominį ekosisteminių paslaugų vertinimą, parengti parkų biologinės įvairovės ir gamtinių buveinių būklės gerinimo ir tvarkymo gaires, pagerinti vertingų medžių senolių, augančių 3-ose projekto teritorijose, būklę ir augimo sąlygas, suorganizuoti 2 gamtos dienų renginius, skirtus gerosios praktikos ir patirties sklaidai.

Projektą iš dalies finansuoja 2014–2020 m. Interreg V-A Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programa ir Lietuvos Respublika.

Už šių rekomendacijų turinį atsako tik Pelkių atkūrimo ir apsaugos fondas, ir jis jokių būdu negali būti laikomas atspindinčiu Europos Sąjungos poziciją.

1 pav. Antazavės dvaro parko ribos

1. Bendra gamtinių vertybių charakteristika

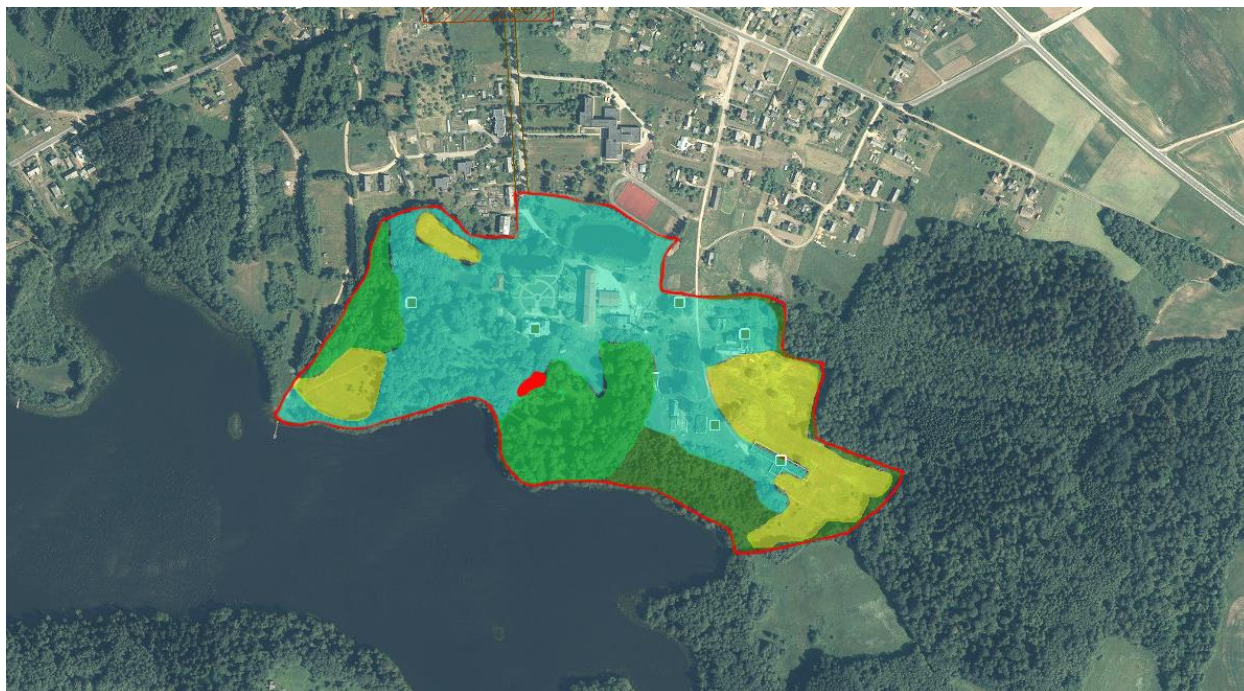
Senų medžių gausa lemia sąlyginai turtingą parko biologinę įvairovę (2 pav.). Gamtinių vertybių inventorizacija atlikta 2020 metų rugsėjo spalio mėnesiais bei 2021 balandžio – rugpjūčio mėnesiais. Remiantis atliktais tyrimais teritorijoje aptiktos 8 saugomos gyvūnų rūšys iš kurių 2 įrašytos į Lietuvos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą (Retų ir saugomų rūšių sąrašas pateikiamas 1 priede). Dėl brandžių drevėtų medžių gausos parke yra geros sąlygos kai kurių retų rūšių vabzdžių rūšims veistis. Viena jų – marmurinis auksavabalis, vabzdys, kurio vystymosi ciklui reikalinga senų lapuočių medžių mediena arba humusinga dirva prie pūvančių medžių šaknų. Parke inventorizuoti 6 biologinės įvairovės svarbos medžiai, bei 1 brandžios baltųjų tuopų grupė. (Medžių lokalizacijos schema pateikiama 2 priede.) Antazavės parkas pasižymi didžiule epifitinių kriptogamų įvairove. Parke rastos dvi Kertinių miško buveinių rūšys - tikrinis blizgutis ir baltijinė ramalina, buvę ankstesnės (trečios) Raudonosios knygos sąrašuose. Dvi rūšys – lapsamanė *Pseudoleskeella nervosa* ir grybas *Climacodon septentrionalis* priskiriami prie apyrečių Lietuvoje. Centrinėje parko dalyje prie ežero yra vertingas miškas su dideliu kiekiu negyvos medienos, kuris galėtų būti įtrauktas į Kertinių miško buveinių sąrašą.

2 pav. Brandūs parko medžiai ir palikta negyva mediena yra prieglobstis daugybei rūšių

2. Priemonės gamtinių vertybių būklei pagerinti

Rekomendacijas pateikiame atlikus parkų biologinės įvairovės tyrimus ir saugomų rūšių inventorizaciją, želdinių inventorizavimą bei atskirų medžių arbotitinius ekspertinius vertinimus. Atsižvelgiant į inventorizuotų gamtinių vertybių paplitimą Antazavės dvaro parką galima suskirstyti į dvi funkcines zonas: ekologinio prioriteto ir kitos paskirties (3 pav). Ekologinio prioriteto zonoje gausu tiek pavienių biologinės įvairovės atžvilgiu svarbių medžių, tiek kitų gamtinę vertę turinčių objektų (vertingos pievos, brandžių medžių grupės). Rengiant parko tvarkymo planus ir įgyvendinant priežiūros darbus, šioje zonoje prioriteto tvarka siūlome atsižvelgti į gamtinių objektų gausą ir pasiūlytas priemones. Kitą vertus, ekologinio prioriteto zonos statusas neturėtų sudaryti didesnių kliūčių tolimesnei parko infrastruktūros plėtrai, jei ši plėtra bus suderinta su gamtinių vertybių išsaugojimu. Kitos paskirties zonoje išskirtinę gamtinę vertę turinčių objektų yra mažiau, todėl čia pravartu vystyti rekreacinės, edukacinės, meninės ir kitos infrastruktūros plėtrą.

3 pav. Funkcinis Antazavės dvaro parko zonavimas

2.1. Rekomendacijos pievų priežiūrai

Antazavės dvaro parkas nepasižymi atviromis erdvėmis, kuriose ateityje būtų galima formuoti ekstensyviai prižiūrimas vertingas pievų buveines. Nepaisant to, ateityje formuojant parko erdves rekomenduotina palaikyti bent minimalų tokių ekosistemų kiekį, kurios suteiktų parkui rekreacinio atraktyvumo bei pagerintų biologinės įvairovės būklę. Tokia ekstensyviai prižiūrima pieva galėtų tapti pietvakarinėje parko dalyje paežerėje esanti atvira erdvė.

4 pav. Antazavės parko žolynai

Prižiūrint parko pievas rekomenduotina laikytis šių gairių:

- šienavimas parenkant prioritėtines zonas: 1. reprezentacinėse zonose laikantis standartinių vejos priežiūros rekomendacijų; 2. biologinės įvairovės palaikymo zonose – vėlyvas šienavimas (pirma pjūtis – liepos antra pusė, galima antra pjūtis – rugsėjo mėn.), ypatingą dėmesį skiriant buveinėms, kuriose aptikta saugomų ir retų rūšių;
- edukacinių juostų formavimas: daugiamečių pievų bendrijose siūloma išpjauti 1,0–1,5 m pločio vingiuojančias pločio juostas, kviečiančias lankytojus pažinti pievų gyvąjį pasaulį ne tik nuo takelio, bet ir „iš vidaus“ (5 pav.);
- pievų augalų sėklų mišinių įsėjimas atkuriamuose daugiamečių žolynų plotuose, parenkant daugiamečių žolinių augalų rūšis, prisitaikiusias augti atitinkamomis ekologinėmis sąlygomis (atsižvelgiant į dirvožemio agrochemines, drėgmės ir kt. savybes);
- šalinti teritorijoje esančius menkaverčius krūmynus.

5 pav. Edukacinių juostų formavimas Bebreņēs dvaro parke, Latvija

2.2. Rekomendācijas parko medžu priežiūrai

Antazavēs dvaro parks pasižymi brandžu medžu gausa. Siekiant užtikrinti šių medžu ilgaamžiškumą bei palankų gamtinių vertybių statusą, rekomenduotina imtis kai kurių priemonių. 1 lentelėje pateikiamos pagrindinės medžu tvarkymo priemonės bei trumpas jų aprašymas. Pažymime, jog prieš įgyvendinant tokio pobūdžio priemones, būtina pasikonsultuoti su profesionaliu arboristu arba dendrologu. Taip pat svarbu atsižvelgti ir į parko lankytojų interesą, todėl kai kuriuos žuvusius medžius esančius šalia rekreacinių objektų (takų, pastatų ir t.t.), kartais rekomenduotina šalinti, kad jie nesukeltų pavojaus.

1 lentelė. Brandžu ir pavojingų medžu tvarkymo rekomendacijos

Tvarkymo priemonės	Priemonės tikslas ir aprašymas
Medžu šalinimas	Kai medžio keliamas pavojus yra aukštas arba ekstremalus. Šalia rekreacinės infrastruktūros, pastatų ir kt. atvejais. Taip pat šalinami sveiki invaziniai medžiai ir krūmai.
Žuvusių medžu išsaugojimas	Išsaugoti biologiniu požiūriu vertingus žuvusių medžu sausuolius, stuobrius, virtėlius jų nešalinant. Priemonė taikoma vietose, kuriose lankymas neintensyvus. Negyvos medienos palikimas visada turėtų vykti lygiagrečiai su visuomenės informavimo veiksmais.

Biologinės įvairovės svarbos medžio išsaugojimas	Inventorizuoti ir specialiu ženklu pažymimi biologiniai įvairovei svarbūs medžiai. Ženklu arba nedideliu stendu galima pažymėti ir negyvus medžius, kurių mediena paliekama parke (6 pav.)
Apjuosti kamieną tinkline tvora	Medžių kamienai apjuosiami tinkline tvora nuo šaknies kaklelio iki 2 metrų aukščio, siekiant medžius apsaugoti nuo lankytojų ir bebrų neigiamos veiklos.
Vertingų medžių lajos surišimas	Medžių lajos surišimas atliekamas siekiant stabilizuoti medį. Neteisingai nauaugusi šaka gali lūžti esant stipriam vėjui arba snygiui. Pririšus medžio šakas prie pagrindinio medžio kamieno yra sumažinama apkrova, todėl sumažėja tikimybė, kad medžio šaka gali nulūžti ar kamienas skilti.
Lajos retinimas ir genėjimas	Lajų genėjimas – sausos, net ir smulkios šakelės lūždamos ir krisdamos žemyn laužia kitas šakas ir kelia grėsmę žmonėms. Todėl periodiškai lajas reikia retinti išpjaunant iki 20 % smulkesnių trečios eilės ir žemesnio rango šalutinių šakų.

6 pav. Parke palikta negyva mediena tampa buveine daugeliui specializuotų rūšių. Visuomenės informavimui apie negyvos medienos svarbą rekomenduotina pritvirtinti specialius ženklus

Tyrimų metu iš viso inventorizuoti 6 brandūs medžiai vertingi biologinės įvairovės arba dendrologiniu požiūriais. Papildomai aptikta ir 1 vertinga baltųjų tuopų medžių grupė bei medynas, kuris potencialiai galėtų būti priskirtas Kertinėms miško buveinėms. Jų lokalizacija pateikiama 2 priede. 2 lentelėje pateikiame pagrindinius šių inventorizuotų medžių parametrus bei preliminarias priemones. Dauguma Antazavės dvaro parkų medžių yra prižiūrėti dėl to nereikalauja papildomų priemonių. Kai kurie brandūs medžiai yra blogos būklės, bet kadangi yra atokiau nuo lankomų vietų, jų priežiūrai nėra būtinybės įgyvendinti arboristinius darbus. Šiame parke taip pat inventorizuoti kalninių guobų sausuoliai, kurie savo apimtimi ir amžiumi nepriskirtini brandiems medžiams, tačiau dabartinė jų būklė gali kelt pavojų parko lankytojams. Todėl tokius medžius rekomenduotina šalinti paliekant parke negyvą medieną.

2 lentelė. Stelmužės dvaro parke

Rūšis	Koordinatės, LKS	Aukštis (m), amžius (m), diametras (cm)	Būklė	Vertė	Priemonės
Paprastasis klevas	620809 6187467	24, 120, 95	Patenkinama	Biologinės įvairovės požiūriu vertingas medis	Nėra. Palikti savaiminiai sukcesijai
Mažalapė liepa	620706, 6187493	3 kamienai	Patenkinama	Biologinės įvairovės požiūriu vertingas medis	Nėra. Palikti savaiminiai sukcesijai
Kalninė guoba	620745, 6187602	-	Bloga	Nėra	Šalinti lankomoje vietoje esantį medį, tačiau palikti parke negyvą medieną
Kalninė guoba	620672, 6187581	13, 40, 26	Bloga	Nėra	Šalinti lankomoje vietoje esantį medį, tačiau palikti parke negyvą medieną
Paprastasis klevas	620552, 6187638	4 kamienai (diametras 32-75)	Patenkinama	Biologinės įvairovės požiūriu vertingas medis	Nėra. Palikti savaiminiai sukcesijai
Paprastasis klevas	620560, 6187682	2 kamienai	Bloga	Biologinės įvairovės požiūriu vertingas medis	Nėra. Palikti savaiminiai sukcesijai

7 pav. Patenkinamos ir blogos sanitarinės būklės medžiai yra buveinės specializuotoms ir saugomoms organizmų rūšims (Uoksiniai medžiai Zarasų saloje). Uoksuose ir drevėse dažniausiai peri geniniai paukščiai, pelėdos, šikšnosparniai

Centrinėje parko dalyje esantis medynas, kuris potencialiai galėtų būti priskirtas Kertinėms miško buveinėms nereikalauja specialių tvarkymo priemonių. Kadangi ši vieta yra atokiau nuo lankomų objektų, rekomenduotina palikti kuo daugiau sausulių ir negyvos nukritusios medienos.

2.3. Invazinių rūšių kontrolė

Invazinių rūšių plitimas kelia grėsmę istoriniuose parkuose esančioms gamtinėms vertybėms. Siekiant sustabdyti nekontroliuojamą jų plitimą rekomenduotina imtis tam tikrų priemonių:

- Invazinių rūšių paplitimo identifikavimas
- Pastovus šienavimas
- Ganymas specialiomis galvijų veislėmis
- Neleisti susiformuoti sėkloms
- Nušienautos, nupjautos biomasės pašalinimas iš teritorijos
- Cheminių ir fitopatogeninių preparatų naudojimas

Antazavės parkas nepasižymi didele invazinių rūšių gausa. Natūrinių tyrimų metu inventorizuotos dvi invazinė rūšys: sosnovskio barštis ir bitinė sprigė. Sosnovskio barščio sąžalynai aptikti centrinėje parko dalyje (LKS: 620711, 6187544) (8 pav.). Kontroliuoti šios rūšies plitimą yra sudėtinga. Pavienių individų galima atsikratyti tiesiog iškasant. Tačiau didesnes šio augalo grupes patartina šalinti šienaujant net 3-4 kartus per metus neleidžiant susiformuoti sėkloms bei pašalinant nupjautą biomasę. Bitinės sprigės plitimo mažinimui taip pat rekomenduojama šienauti neleidžiant subrandinti sėklų.

8 pav. Sosnovskio barščio sąžalynas Antazavės dvaro parke

2.4. Dirbtinių buveinių įrengimas

Dirbtinių buveinių įrengimas vabzdžiams, paukščiams, šikšnosparniams ir t.t. praturtina parkų biologinę įvairovę ir net gi padeda pritraukti daugiau lankytojų. Parkai neretai pasižymi didele brandžių uoksnių medžių gausa, kurie yra buveinė daugeliui gyvūnų rūšių. Tačiau šių uoksnių medžių ne visada pakanka geram biologinės įvairovės būklės užtikrinimui, todėl rekomenduotina kelti specialius inkilus paukščiams ir šikšnosparniams. Taip pat galima įrengti vadinamuosius vabzdžių viešbučius ar net žiemavetes varliagyviams.

Šiuo metu Antazavės dvaro parke įrengta nemažai inkilų, tačiau daugelis jų skirti mažiesiems vabzdžialesiems paukščiams. Keliant inkilus nederėtų pamiršti ir stambesniųjų paukščių, tokių kaip didysis dančiasnapis, klykuolės, įvairių rūšių pelėdiniai paukščiai, geniai ir meletos, kurių veisimosi ciklas betarpiškai susijęs su uoksais. Pagrindiniai inkilų parametrai pateikiami 3 priede. Šiuo metu taip pat populiarėja ir daugiafunkcinės dirbtinės buveinės, kurios vienu metu gali suteikti prieglobstį tiek paukščiams, tiek vabzdžiams, tiek šikšnosparniams.

7 pav. Dirbtinės daigafunkcinės buveinės skirtos vabzdžiams, šikšnosparniams bei paukščiams įrengtos Verkių parke (Projekto LIFE OSMODERMA patirtis) Nuotrauka: A. Banelienė (dešinėje), schema: M. Jasnauskaitė (kairėje)

Įrengiant varliagyvių žiemavietes vieta parenkama šiek tiek tolėliau nuo vandens telkinio, būtinai atviroje ir kiek aukštesnėje vietoje, kad pakilus vandens lygiui ji nebūtų apsemta. Parinktoje vietoje iškasamas 0,5 m gylio lovis ir į jį suguldomi kelmai, šakos, akmenys ir užpilami 30 cm žemių sluoksniu, tada vėl kraunami kelmai ir užpilami dar vienu žemių sluoksniu. Taip palaipsniui sluoksniuojant ir suformuojama „varliagyvių trobelė“ – iki 2 m aukščio kūgis, kuris nenustebkite – pamažu neišvengiamai susmuks.

8 pav. Supaprastinta varliagyvių žiemaviečių įrengimo schema (kairėje) bei įrengimo procesas Preili parke Latvijoje.

Ši priemonė Antazavės dvaro parke nėra prioritetinga, kadangi teritorijoje nėra dirbtinių seklių vandens telkinių. Šalia parko esantis ežeras ir jo krantai sudaro pakankamai gerą prieglobstį varlėms žiemoti.

2.5. Kitos rekomendacijos

Rekomendacijos šikšnosparniams išsaugoti ir jų gyvenamajai būklei pagerinti: išsaugoti visus brandžius medžius. Išskelti specialius inkilus šikšnosparniams nurodytose vietose (9 pav.). Siekiant sudaryti sąlygas žiemojančioms šikšnosparnių rūšims sutvarkyti lauko rūšį: pašalinti susikaupusį gruntą (žemes) užsandarinti atviras ertmes paliekant tik 2-3 apie 3-5 cm aukščio plyšius, sutvarkyti ventiliacines angas, riboti žmonių patekimą lapkričio-balandžio mėn. Sutvarkius lauko rūšį (kompaktinis, stačiakampio plano, įgilintas žemę, su prieangiu), tikėtina, kad žiemojimui čia įsikurs vandeniniai pelėausiai, šiauriniai šikšniai, rudieji ausyliai ir kt. rūšys.

9 pav. Rekomenduojamos vietos šikšnosparnių inkilams išskelti

Priedai

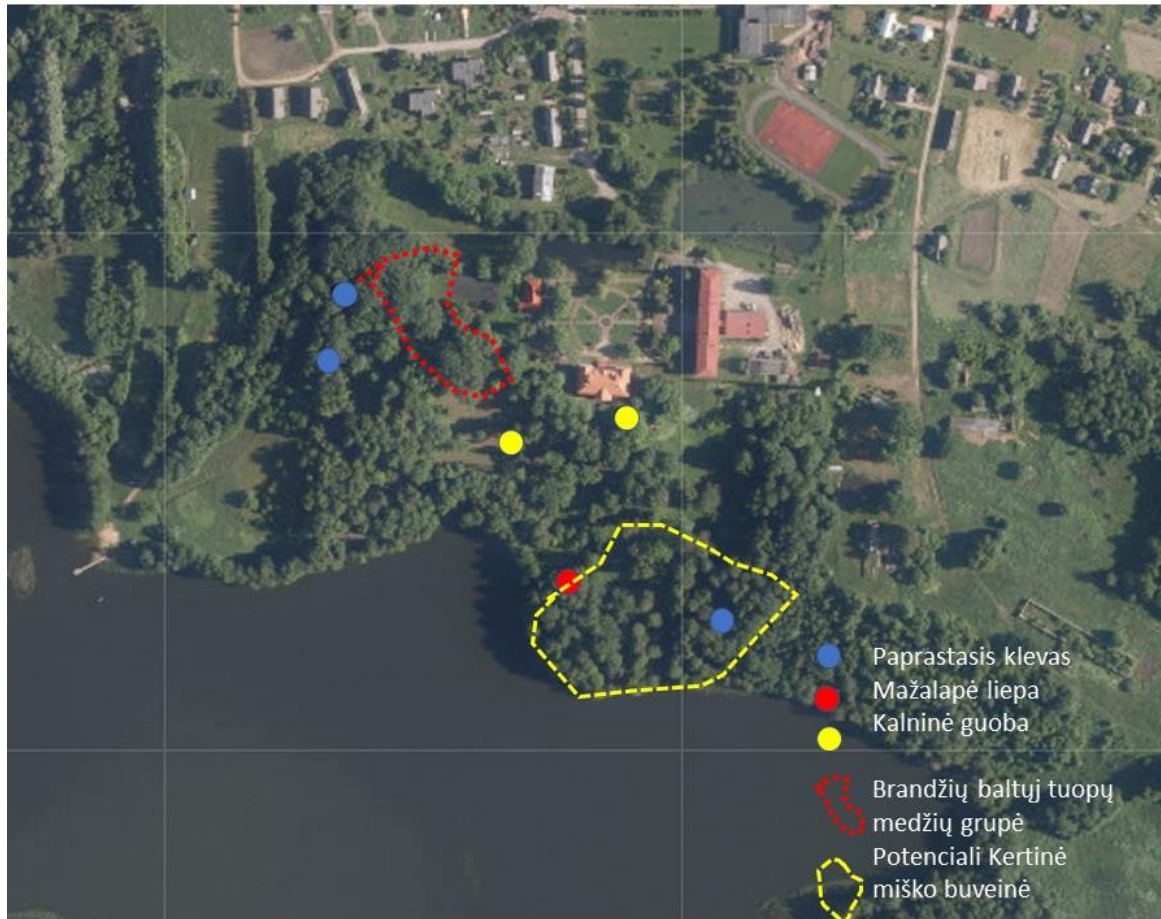
1 priedas. Antazavės dvaro parko saugomų rūšių sąrašas

Lietuviškas pavadinimas	Lotyniškas pavadinimas	Apsaugos statusas
Rudasis nakviša	<i>Nyctalus noctula</i>	BD IV
Vandeninis pelėausis	<i>Myotis daubentonii</i>	BD IV
Natuzijaus šikšniukas	<i>Pipistrellus nathusii</i>	BD IV
Marmurinis auksavabalis	<i>Protaetia lugubris</i>	SRS ¹
Ažuolinis skaptukas	<i>Xestobium rufovillosum</i>	SRS ¹
Smailiasnukė varlė	<i>Rana arvalis</i>	BD II, IV
Mažoji kūdrinė varlė	<i>Rana lessonae</i>	BD II, IV
Vikrusis driežas	<i>Lacerta agilis</i>	BD II, IV

SRS - Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo patvirtinimo“.

BD - Buveinių direktyva patvirtinta 1992 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos. BD II ir (ar) IV priedai.

2 priedas biologinei įvairovei svarbių medžių lokalizacija Antazavės dvaro parke

3 Priedas

Paukščio rūšis	Inkilo aukštis, cm	Inkilo aukštis iki landos, cm	Lentos plotis, cm	Landos skersmuo, cm	Inkilo iškelimo aukštis, m	Biotopas
Didžioji zylė	30	23	16	3-3,2	3-5	Įvairūs miškai, parkai, sodai, gyvenviečių ir miestų želdiniai
Mėlynoji zylė	27	20	15-16	2,8	3-5	Įvairūs miškai, daugiausia lapuočių, parkai, sodai
Kuodotoji zylė	25	18	14-15	2,8	3-7	Pušynai, rečiau eglynai, lapuočių miškų vengia
Margasparnė musinukė	28	21	15-16	2,8	3-5	Įvairūs miškai, parkai, sodai gyvenviečių ir miestų želdiniai
Paprastoji raudonuodegė	23	14	18	5	4-6	Šviesūs miškai, sodai, parkai, brandūs pušynai
Žalioji meleta	45	31	25	9	5-10	Lapuočiai, mišrūs miškai. Būtina įberti drožlių
Pilkoji meleta	45	31	25	9	5-10	Lapuočiai, mišrūs miškai. Būtina įberti drožlių
Žalvarnis	45	34	24	6	5-10	Seni miškai, parkai. Inkilai keliami senuose medžiuose. Būtina įberti drožlių
Kukutis	40	29	24	6-7	3-7	Pamiškės, nedidelės giraitės medžių grupės tarp ganyklų, prie gyven. Būtina įberti drožlių.
Bukutis	30	22,5	16	3,4-3,5	4-7	Lapuočių, mišrūs miškai seni parkai. Brandūs medynai
Varnėnas	35	26	19	5	4-7	Įvairūs miškai, parkai, sodai gyvenviečių ir miestų želdiniai

Čiurlys	35	26	19	5	6-15	Gyvenvietės, miestai, parkai. Tvirtinamas prie pastatų, stulpų, medžių.
Naminė pelėda	55	37	28	13	5-10	Seni išškai, parkai, nedidelės giraitės tarp gyvenviečių, kapinės, būtina įberti drožlių
Lututė	45	31	28	9	5-10	Spygliuočių, rečiau mišrūs miškai, mėgsta kirtavietes, pavienius medžius jose. Būtina įberti drožlių
Pelėdikė	30	18	24	8	3-7	Tvartuose, daržinėse, senuose parkuose, parkuose esančiuose griuvėsiuose. Būtina įberti drožlių
Žvirblinė pelėda	40	29	24	6-6,5	5-7	Seni, dažniausiai spygliuočių miškai. Būtina įberti drožlių
Liepsnotoji pelėda	55	38	37-38	17*17	4-8	Inkilas kabinamas daržinių viduje su landa į lauką, gali būti svirnai, kluonai, seni pastatai. Anga ne apvali, o beveik kvadratinė kairiam kampe, būtina įberti drožlių
Klykuolė	55	38	28	12	2-10	Prie ežerų, upių kur yra pavieniai medžiai. Vengti lajų, būtina įberti drožlių
Didysis dančiasnapis	65	42	37-38	18	2-10	Prie ežerų, upių kur yra pavieniai medžiai. Vengti lajų, būtina įberti drožlių
Uralinė pelėda	65	45	37-38	20	5-10	Inkilas daromas mažinant priekinę sienelę 20 cm. Seni spygliuočių miškai ypač

						eglynai su beržu. Brandūs seni medynai. Būtina įberti drožlių
Kuosa	40	26	25	9	5-10	Parkai, miestų gyventviečių želdiniai. Būtina įberti drožlių